

REDACȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utasa nr. 29.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 .
pe 1/4 an 5 .
pe 1 lună 2 .
N-rii de Dumbrăvea pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Dealul Ferencz-utasa nr. 29.

INSERȚIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Șeriori nebrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Anul VI.

Număr de Duminică

Nr. 10

In jurul unei scrisori.

Scrisoarea pe care dl. Dr. Ioan Mihu a publicat-o în cel din urmă număr al „Libertății” a produs, după cum era de prevăzut, o mare impresie asupra Românilor din patria noastră. Se înțelege, impresiile nu sunt aceleași. Unora le pare adică bine că dl. Mihu a avut curajul să spargă ghișa, cum se zice, să ceară a se pune capăt politicii de vorbe goale și să îmbrățișăm un program pe care să-l înțeleagă și poporul; — aceștia sunt naționaliști sinceri. Alții se bucură pentru că cerând dl. Mihu schimbarea programului național, și anume să lăsam afară ceea ce și așa nu se poate ajunge: *autonomia Ardealului și punctul (IX) privitor la legătura dintre Ungaria și Austria*, cred că se mână apa pe moara lor, că, este adevărat, au cerut și ei de mult acest lucru. Sunt apoi cari mult ar fi dat ca dl. Mihu să nu scrie așa și alții cari spun că d. sa a făcut o greșală. Eiar unii sunt supărați rău dar nu zic nimic.

Să-l luăm pe rând.

Între cei dintâi sunt tinerii din jurul „Libertății.” Suntem și noi cari de multă vreme am spus că nu mai merge cu chipul de luptă din trecut, ci trebuie să căutăm să ieșim din impasul d'acum. Am zis însă, și susținem și azi, că *ori-ce am hotărî, împreună, în frățescă înțelegere să hotărîm. Să nu ne deslăpim unit de alții!*

Cei dela „Telegraful Român” se bucură pentru că așa zic, dl. Mihu (un bărbat asupra căruia nimeni nu îndrăznește să ceară, ale cărui bune simțăminte naționale nimeni nu s'ar încumeta a le trage la îndoială) propovăduiește o politică al cărui întăiu ursitor a fost mitropolitul Miron.

Apoi s'auvăm iertare, dar nu e același lucru. Întăiu de toate repositul mitropolit nici-odată nu a cunoscut nevoile poporului cum le cunoaște dl. Mihu, nici n'a luptat pentru ușurarea nevoilor poporului, ci când s'a apucat să facă *partid român guvernamental*, a crezut numai să facă o placere lui Tisza. Dovadă că — după cum scrie „Drapelul” — îndată ce s'a înghebat „Viitorul”, în frunte cu magnatul Gall și în coadă cu Diaconovich, Miron s'a dus la întăiu ministru al țării și s'a laudat cu isprava sa. I-a și răspuns bine Tisza, zicând: „Ei, și la ce-mi trebuie mie asta?”... Insuși „Telegraful” scrie că Miron „a trebuit să rămână cu totul izolat de lumea politică românească”... ceea ce dovedește că nu avea nimeni încredere în el.

Că „Telegraful” caută să facă o apropiere între dl. Mihu și între repositul Miron, e de înțeles. Să vină însă „Drapelul” și să scrie, că dacă s'ar urma sfatul d-lui Mihu s'ar face același greșală ce s'a săvârșit la 1884, asta e de neînțeles. Întăiu de toate ceea ce s'a făcut atunci, n'a făcut-o partidul național, ci au făcut-o câțiva Români cari căutau să se lingușiască stăpânirii ungurești, pentru a se pro-

copși fie-care. Dl. Mihu vorbește însă de întreg neamul și înțelege a se face schimbare prin înțelegere, în urma unui sfat ținut de toți fruntașii. Ceea ce e mare osebire. Pentru că ceea ce au făcut „viitoristii”, s'a întemplat pe barba lor proprie; și cum întăiu de toate stăpânirea știa mai bine că ei unde țintesc, se înțelege că nu li-s'a dat nici o însemnătate. Pe când dacă neamul românesc întreg cade la înțeleș asupra unui program, eiar în acest program nu-i nimic în ce să se împedice chiar vre-un partid ungureș, ci sunt multe părți pe cari să le primășcă d'a întregul și îndată toate naționalele țările, cine nu înțelege oare că am face un mare pas înainte?

În strimtoarea cea mai mare au ajuns însă, fără îndoială, frații dela „Tribuna”... D'aceia ei nici n'au pomenit până acum de scrisoarea d-lui Mihu. Înșlegem strimtoarea aceasta. În sfârșit dl. Rațiu stă în fruntea „Tribunei” ca cel mai vechiu și mai autorizat autonomist. A recunoaște dreptatea d-lui Mihu însemnează să-și taie creanga de sub picioare, însemnează a recunoaște că nu mai crede nici d-sa că Ardealul să mai aibă vre-odată dietă, ca între anii 1861—65. Mai mult încă: însemnează că recunoaște greșala săvârșită la 1869 în Mercurarea, unde, se știe, mai ales d-sa se pusese chezașie că „într'un an doi se schimbă lucrurile”... Eiar să facă aceasta la o vârstă înaintată, când se apropie de optzeci, e greu și dureros... Ar fi necreștinesc lucru a sili pe cineva la așa ceva.

Un lucru însă totuși ar pute face frații dela „Tribuna”: să răspundă și să respingă învinuirile ce li-au adus cei dela „Gazeta”, cari și-au bătut joc de luptele noastre de zece ani încoace, va să zică începând cu epoca în care dl. Rațiu a fost ales president... Să fie aceasta pentru că acum director al „Tribunei” este fostul redactor al „Telegrafului”, care tocmai înainte cu zece ani, alături de „Gazeta”, într'adever săvârșise cea mai rușinoasă trădare față de partidul național, pentru-care obștea română i-a și dat la cap?!..

Noi însă nu ne lăpădam de nimic ce am făcut, ci luăm răspunderea pentru toate. Și dacă la 1884 și la 1892 ne-am ridicat cu putere împotriva lui Miron, este nu pentru că el ar fi vrut să facă ce ne sfătuiește să facem dl. Mihu, ci pentru-că tocmai dinpotrivă, făcea ceea ce dl. Mihu nici prin gând nu-i trece: politică de capul lui și pentru binele lui.

Dl. Mihu cere să avem mai multă grijă pentru țărani, luptând ca o parte de avere a lor să fie scutită de bir și licitație, să se scadă la doi ani vremea de miliție, — și așa mai departe, tot lucruri pe care poporul le și înțelege și le și dorește. Lui Miron însă i-a păsat atât de țărani, cât îi pasă redactorului d'acum al „Telegrafului” de — Chinezii, spre pildă.

Cât privește acum pe cei dela „Gazeta”, cari tac tăcerea peștelui

și nu suflă nici un cuvânt despre scrisoarea dl. Mihu, dragă Doamne, dar când s'a întregat nația română: oare ce zice „Gazeta”?!.. Ce însemnătate s'ar și pute da unui om, ca directorul „Gazetei”, care la 1892, în 8 Ianuarie își citea în conferința națională Memorandul ce trebuie dus la Viena, ear a doua zi votează contra Memorandului, numai fiind-că vedea că nu d-sa, ci alții ajung la conducerea partidului?!..

Scrisoarea dl. Mihu, la tot cazul, a avut deja și până acum o bună urmă: a făcut să chibzaim cu toții asupra unor lucruri, asupra cărora dacă ne vom înțelege, fără îndoială, neamul românesc se va alege cu mult folos.

Demisia baronului Fejervary, ministrul de honvezi, deși fusese desmințită de ziarele guvernamentale se asigură că este un fapt împlinit. Se crede că el va mai sta însă până se va termina discuția bugetului pentru armata honvezească. Urmas al s'eu va fi Jekelfalussy, general, șef de secție în ministerul comun de războiu.

Mesajul de închidere a corpurilor legiuitoare.

Eată mesajul prin care Regele Carol a închis sesiunea corpurilor legiuitoare din România.

„Domnilor senatori,
„Domnilor deputați,

„Sesiunea actuală a Corpurilor legiuitoare își ia astă-zi sfârșitul, după o activitate a cărei roade bine-făcătoare pentru însănoșirea finanelor noastre și a creditului țării se resimțesc de pe acum.

„Ați votat al doilea buget echilibrat, menținându-l în suma de cheltuieli ale celui precedent, de și se prevedea că acesta se va încheia cu un excedent. Ați dat dar o nouă dovadă, că sunteți hotărâți a urma politica de reculegere economică pe care d-voastre ați inaugurat-o în primă-vara trecută cu atăta energie de muncă și cu atât devotament pentru binele obștesc.

„Această direcțiune bine chibzuită a permis totodată, fără a slăbi echilibrul bugetar, a aduce o dreaptă ușurare a contribuabililor, reducând impozitul imobilelor urbane și revenind la taxa pe hectar a prunetelor și a viilor.

„Strins legat de buget este legea generală a pensiunilor, menită a asigura pe Stat și pe pensionarii în contra fluctuațiilor periculoase de până acum. Prin votarea legilor financiare propuse de guvern, ați regulat restul de deficite ale ultimilor ani și ați repus tesaurul public în starea normală în care el trebuie să rămână în viitor.

„Domniile Voastre ați așezat administrarea averilor bisericesti pe baza solidă a răspunderii și ați votat o lege de organizare a meseriilor care asigură dezvoltarea temeinică a unei părți a muncii naționale.

„Intrând cu deamănuntul în studiul celor-alte proiecte de legi, cari vi s'au propus de guvernul Meu, unele au fost discutate și votate cu spiritul matur care a caracterizat lucrările Domniilor Voastre, pe

celelalte le-ați pregătit astfel în cât ați înlesnit în acest mod lucrările sesiunii viitoare.

„Domnilor senatori,
„Domnilor deputați,

„Eu vă mulțumesc de spriginul ce ați dat guvernului Meu în greaua sa misiune; ear țeara vă va fi recunoscătoare, că pătrunși de primejdia ce ne amenința și pe care ați înlăturat-o la timp, ați știut să vă ridicați la înălțimea datoriei ce cu toții avem către Patrie săvârșind o operă trainică care a restabilit deplină încredere în puterile României și a căreia rezultate binefăcătoare se vor resimți încă într'un viitor depărtat.

„Domnilor senatori,
„Domnilor deputați,

„Să rugăm pe A tot puternicul Dumnezeu să reverse bine cuvântarea sa asupra noastră și să nu înceteze a ocroti ca în toată vremea scumpa noastră Românie.”

„Sesiunea actuală a Corpurilor legiuitoare este închisă.

26 Februarie v.

Carol.

Rectorul și universitarii români.

Budapesta 12 Martie 1902

(+) *Ei de necrezut ceea ce se petrece acum la Budapesta. Din nou încep vechile agitațiuni ale cercurilor maghiare contra studenților români. Presa jidano-maghiară, deputații ovreo kossuthiști, rectorul universității, profesorii și tinerimea patriotică, toți sunt cătrăniți, infuriați pe universitarii români. O nouă trădare de patrie e în prospect, o acțiune care tinde la ruinarea statului național maghiar pregătește tinerimea română. Căci după judecata mărginită a goviniștilor a fi român e trădare de patrie, a vorbi românește e necredință, sunt agitatori primejdioși toți aceia cari țin cu scumpătate la neamul lor și nu jură pe ce e ungureș ci că toți trebuie eschiși dela universitățile maghiare, căci purtarea tinerimei române produce disonanță în cercurile patriotice și produce ura de rasă.*

Așa sunt informate cercurile maghiare; aceasta e opiniunea tuturor factorilor vieții politice ungurești și toți turbă și spumegă căci valachii trădători de patrie se pregătesc a se alia cu dușmanii neamului singur alcătuiți de stat și să nisuesc a demonstra contra legii și a statutului ospital.

Dovadă de marea frică ce a cuprins pe patrioți în vederea congresului internațional studențesc e următorul „avertisment” ce rectorul universității a afișat pe tabla neagră cătră tinerimea „cu buză valahe”:

„Se întemplă — zice patrioticul rector — o agitație antipatriotică prin aceea, că cetățeni de al statului maghiar, cari au buze valahe, deși se bucură de binefacerile universității maghiare, nu ocupă poziție în șirurile tinerimii din țeară, ci în secția străinilor așteptați aci ca oazpești la congresul studențesc ce se pregătește și se nisuesc a demonstra contra legii și a statutului ospital. Admonitez serios pe agita-

„torii ce cad sub disciplina consiliului universitar că purtarea lor nu va fi suferită și că vor fi excluși dela universitate toți a ei infidelii care oferindu se străinilor, cauzează disonanță în cercurile tinerimii patriotice și provoacă ura de rasă“.

Dr. Wécsey Tamás

rector, consilier regesc.

Până aicea magnificul rector Acum știm de ce e vorba Dar știm și aceea, că frica e prematură Tinerimea română până acum nu a luat nici o hotărâre că se participe sau nu la congres, unde să se alătore și pe cine să sprijinească. E mirare că magnificul rector dă crezământ unor informațiuni greșite și se espune la risul și batjocura lumii culte. Un lucru să vede nu-l știe trufașul rector magnific. Nu știe — sau nu vrea să știe — că membrii societății „Corda Fratres“ sunt grupați după „naționalități“ ear nu după „state“. Nu vrea să știe magnificul rector că animositățile între universitarii români și unguri au fost provocate însuși de șovinismul prost al studenților unguri și cart atât la Turin cât și la Paris au suferit o bătaie sdravândă.

Un lucru să-l știe dl rector. Noi suntem români acasă, români la universitate și dacă ne bucurăm de binefacerea universității maghiare, o facem în virtutea dreptului natural, căci suntem fii credincioși ai patriei. Nu suntem agitatori, infidelii, nici antipatrioți ci din contră, suntem tocmai așa de buni patrioți ca magnificența voastră. Și dacă unui ungur nu e permis a fi român sau sârb, nici unui român nu e iertat a fi maghiar. Cel ce e bun român e și bun patriot. Respingem cu indignare acușile ce ni le aduci, magnifice, avertismentul publicat și dacă voii a face un lucru bun numelui universității în fruntea căruia stați, admoniați pe universitarii maghiari să nu facă scandale nocturne, să nu agite contra noastră, să nu ne privească pe noi ca pe niște trădători de patrie. Ci de ceea ce suntem: români buni și buni patrioți Lecții de patriotism nu primim nici dela gazetele jidano maghiare, dar nici dela magnificul rector

„Rágalom!“

„Calomnie!“ (rágalom) așa i-a strigat dl deputat N. Șerban lui Sebess când și-a anunțat în sedința de Mercuri a Dietei interpelarea privitoare la așa zisele uneltiri antipatriotice ce le-ar fi pus la cale tinerimea română din Budapesta.

Cum stă afacerea între Români, cititorii nostri vor afla din scrisoarea pe care o publicăm azi, primită din cercuri studentești.

E păcat însă că dl Șerban de Voila n'a avut curajul să ia cuvântul și ori îndată după Sebess ori după ce a vorbit ministrul Wlassics, să fi arătat Dietei că toată larma ce se face împotriva tineretului nostru n'are nici un temei. Să nu fi lăsat ca în Dietă să se facă război în contra morilor de vânt. Aceasta, se înțelege, pentru-ca guvernul să aibă prilej a se lăuda că este treaz și tare, va lua măsuri pentru apărarea patriei ajunsă în mare primejdie în urma uneltirilor Valachilor!... Dieta a și aplaudat frasele patriotice ale lui Wlassics ear „Magyar Nemzet“ și cu ea toate zările guvernamentale se laudă grozav că ce primejdie a fost înlăturată.

Mai trebuia să se ridice dl Șerban ori alt Român încontra bătărilor vorbiri a baronului Feiltsch, deputatul din Cluj, ginerele lui Bánffy, care cu o gură nespălată s'a năpustit împotriva Românilor, spunând că-s leneși, ticăloși, bețivi și stricați!...

Cei din Dietă de bună seamă nu s'au arătat virtuosi răbdând asemenea insulte fără să-i traga baronașului o spăatură cum trebuia!

De altminteri întrebăm: dacă sunt așa de decazuți Românii, cum se face că patrioții vornici au atât teama de noi? Doar nu sunt decât trei zile de când secuiul Beksics scria în „Budapesti Hirnap“ un articol în care arăta cu Românii se sporesc din an în an și — ceea-cee și mai prim-jdios pentru Unguri — an de an cumpara tot mai mult pământ, de obicei dela magnații scăpatați ori dela Secuii cari iau lumea în cap, ducându-se cei mai mulți în România!... De altminteri chiar lui Ugron Gábor acum îi se licitează moșiile pentru datorii de aproape un milion!

Ce mai stau deputații români în Dietă dacă nici împotriva unor așa calomnii ticăloase nu îndrăznesc să protesteze?

Pe viitor nici un singur vot să nu li-se mai dea acestor Români fricoși, ci numai naționaliști curajoși să alegem!

DIN ROMÂNIA.

† Majorul Milicescu. Vineri, 22 Februarie a. c. seara, s'a stins din viață majorul C. Milicescu, după o lungă și crudă boală.

Era o natură de elită. Inimă bună și compătitoare pentru cei suferinzi, caracter franc și leal, muncitor neobosit, el n'a căutat totuși a se pune în evidență. Eșise din școala noastră militară în anul 1879 între elevii cei de frunte și luase rândul în arma cavaleriei.

Nedreptățile de tot soiul aduse acestor arme în 1894, îl găsesse căpitan și profesor la școala care-l produsese.

Nu stă la îndoială un moment și face cauză comună cu camarazii săi de armă, atât de asupriți pe acele vremuri.

El își dă demisia ca să protesteze contra ilegalităților ce se făcuse prin mutarea în arma cavaleriei, a unor ofițeri străini de această armă. Demisia i-a fost irevocabilă, cu toate că mult l-a costat această hotărâre care-i sfârșea cariera abia începută sub auspiciul atât de strălucite.

Duminecă după amiază, în mijlocul unei maii afluențe s'a făcut înmormântarea. La ora 1 s'a celebrat de către P. S. S. Arhierul Calistrat Orleanu un serviciu religios la domiciliul defunctului din strada Fântânei.

Apoi în sunetul unui marș funebru, corpului defunctului a fost ridicat pe brațele camarazilor lui de arme și depus pe un car funebru deschis. Sierul se pierdea în coroanele aduse de membrii familiei și numeroși amici.

Cortegiul funebru a pornit din strada Fântânei la orele 3 jum.

În frunte se afla un pluton de sergenți de oraș, apoi o lungă coloană de purtători a numeroase coroane printre cari am observat pe ale d-lor inspectorii ai poliției, comandanților companiilor de sergenți, camarazilor dela 4 Februarie, etc.

Carul funebru era urmat de o imensă mulțime printre cari am observat pe d-nii: Emil Petrescu, prefectul poliției, St. Sihleanu, directorul general al teatrelor, B. Delavrancea, maior Lambru, Al. Lupășcu, Dr. Urechii, Scupiewsky, Otnescu, Bagdat, Durma, Popovici, maior Brătianu, personalul redacției „Secolul XX“, etc. etc.

Imposantul cortegiul a străbătut strada Fântânei, Calea Victoriei, strada Carol, Calea Rahovei, 11 Iunie până la cimitirul Șerban-Vodă.

Onorurile militare au fost date de o companie din Regimentul 21 dorobanți și un escadron din regimentul I de roșiori.

Doarmă în pace!

Infrângerea Englezilor.

Asupra luptei dela 7 Martie dată între Englezi și Buri lângă Maribogo, lupta în care, se știe, generalul Methuen cu Intraga sa armată a fost prins de Buri, eată amanuntele ce se telegrafează:

Lupta a ținut șapte ore, în care au căzut și au fost răniți mulți englezi, în sfârșit armata engleză s'a predat lui Delarey, care a mai luat în ureaga tabăra engleză cu munițiuni și proviziuni cu tot. Câți englezi au căzut în luptă, încă nu se poate ști hotărât, nici Kitchener n'a înștiințat sau poate guvernului englez i-e frică să publice lista celor morți. Lordul Methuen, care a fost rănit la piciorul stâng, s'a aflat între prizonieri; e însă mai bine.

Lordul Kitchener a mai trimis următoarea telegramă:

„Carele cu boi ale lui Methuen au plecat cu o oră nainte a carelor cu catări. Trupa a fost în zorii de zi de odată atacată în spate de vrăjmaș. Prima confuzie au făcut-o negrii, cari au trecut cu caii printre carele cu catări tocmai când aceste voiau să se alătore de carele cu boi. S'a făcut îndată o mare învâlmășeală și în trupele cu cai. Buri cari purtau uniformă Khaki (culoarea uniformelor engleze) au zădărnicit nisuița oficerilor de-a aduna trupele. Între trupe s'a escat cea mai mare neorânduială și trupele împreună cu toate carele de catări au luat-o la fugă până i-a ajuns buri și le-a tăiat drumul. Artileria și pedestrirea s'a purtat foarte curajos. Pedestrirea nu s'a predat până n'a văzut că împotrivirea este zădărnice. Trupele lui Delarey, aproape toate purtau haine engleze. Aceasta a făcut cu neputință ca pedestrirea să le poată deosebi de trupele engleze. Oastea bură era 1500 oameni și avea un tun de 15 fonți și unul Pompon. Comandanții au fost Delarey, Kemp și alții. Methuen era în trăsura proprie îngrijit de buri. Din deosebită am aflat că i-sa frânt piciorul“.

Londra stă și acum sub impresia marei bătălii. Ziarele de dimineață scriu toate unanim, că bătălia dela Maribogo a fost în decursul resbelului una dintre cele mai mari și mai fatale, adaugă însă că e datorința morală a Angliei ca acest resbel să-l sfârșească cu glorie. Unele ziare îl țin încă și acum pe lordul Methuen de un militar brav, altele însă își exprimă mirarea că lordul Methuen n'a fost rechemat încă mai demult. „Morning Leader“ scrie că situația e agravează faptul că guvernul nici idee nu are despre numărul luptătorilor buri, sau referitor la aceasta de obicei seduce poporul.

„Times“ ocupându-se de bătălia ce-a suferit-o lordul Methuen, scrie că încunoștințarea așa cum sună, deștepță acea dureroasă îngrijire că buri n'au fost în număr mult mai mare de cât englezii și apare curios să nu se fi știut despre prezența unei așa mari trupe de buri. Delarey tocmai nu e un inamic comun și cu densusul ca să aibă succes nu poate sta în față numai un comandant cu un deosebit talent strategic. „Daily News“ și „Daily Chronicle“ scriu că nu are nici o valoare aceia că se trimit în America recruți fără nici o pregătire. „Standard“ zice că aceasta bătălie a urmat unui lung șir de nenorociri, pe cari e imposibil a le scrie pe toate pe contul împrejurărilor nefavorabile ci e și prostie multă la mijloc.

Din Bruxella se scrie:

După cum au înțeles cercurile burilor de aici, Botha a amenințat cu

impuşcarea lui Methuen dacă Kitchener ar îndeplini sentința de moarte adusă în contra lui Krützinger.

Cutremur de pământ.

Mai multe telegrame au adus știri dela sfârșitul lunii trecute, despre pustiirea orașului Semaha, care s'a prăpădit într-o zi împreună cu 30.000 locuitori. Acum se dau din Tiflis amănunte. De sub ruine s'au scos 5000 cadavre; ce a fost cruțat de cutremur, arde de trei săptămâni, e o miserie nesfârșită, putrezire, ciură, fr.g. foamete împregiatul fostului oraș, printre ruine cu sutele umblă înnebuniți cei cari au scăpat. Pericolul acesta însă a fost demult profet de geologi, dar locuitorilor — turci și tatar — nu li-a păsat nimic. Acest ținut al Caucazului și a Asiei mici învecinate e de aifel adevărată patrie a cutremurilor de pământ vulcanice.

Sunt abea o câte-va luni de când s'a prăpădit capitala Armeniei Erzerum. Geologul Abich a profetit-o aceasta încă în jumătatea secolului trecut și orașul Semaha în zicea că ar face bine să se mute locuitorii de-acolo cât mai curând. Locuitorii însă erau obișnuiți cu mișcarea pământului și așa au rămas. Acum în 31 Ianuarie, după calendarul nostru, era o nainte de amiază frumoasă, liniștită. Bazarele erau înghesuie cu oameni, baile cu femei și copii. După amiază către 2 ore a început pământul a se mișca încet-încet ca apa când ferbe, s'a umflat, apoi arunca valuri și într-g orașul se elăina ca pe valuri. Semaha era edificat pe coastă; deodată s'a umflat valea, s'a lovit cu case cu tot de dălmă, și în urmă a mers spre povârniș. Aceasta mișcare s'a repetat de patru-ori și în oraș sberau și se luptau cu moartea 30.000 oameni. Din 16.000 edificii au rămas într-gi cu totul zece. Și într-aste norul de praf a înghițit și pe aceia cari au fugit afară din oraș; în sute și sute de locuri s'a aprins orașul dărâmat pentru că tatarii au loc deschis pentru foc; către seară era orașul o mare de flăcări. Încă 2 zile a fert pământul.

Din Tiflis abea la 3 Februarie a sosit primul ajutor, miliție, pompieri, puține proviziuni și bani. Bani sunt și ast deșt, dar abea mai e pe cine ajută cu bani, nutremânt ar trebui, case, medic, medicină, și tocmai aste nu este. Lemne nici atâtea nu sunt, cât se poate face coșciug pentru fiecare mort. Nu e nici trăsură nici cai să poată transporta bolnavii, nu e nimic numai un vânt care înghiaș cadavrele și pe urmă un vâl de zăpadă care acopere tot. Cadavrele înghetate stau cu sutele în jurul orașului, acum încep a le pune în groape cu var. Tarul a și trimis adjunctul, pe principele Otelensky, la locul catastrofei, cu o sumă mare de bani.

O deșe ne vestește pustiirea unui alt oraș. Din Francfurt adevă se deșează, că după cum a înțeles „Frankfurter Zeitung“, orașul Ciangsi de lângă Marea-Neagră, în urma unui puternic cutremur de pământ a fost total nimic. Cutremurul s'a repetat într-o oră de șase ori ruinând 8000 case. 20.000 oameni au rămas fără adăpost. De sub ruine au fost scoși până acum 100 răniți și patru cadavre. Miseria e înspăimântătoare.

ULTIME ȘTIRI.

Bruxella, 12 Martie. Krüger a primit deșeă din sudul Americii după care comandantul bur Kemp ar fi nimic cu totul divizia generalului englez Greenfell Greenfell adeva cu 1300 oameni ai săi a voit să se unească cu trupa lui Methuen, ca apoi cu puteri unite să atace pe Delarey. Guvernul englez, nainte cu trei zile a primit deșeă dela Kitchener în care acesta îl încunoștințează despre totala nimicire a diviziei lui Greenfell. Au căzut în mâinile burilor toate tunurile și munițiunile lui Greenfell.

Bruxella 12 Martie. După deșeșosite din America-Sudică, starea lui Methuen e atât de rea încât probabil vor trebui să-i amputeze piciorul.

Nefind însă în tabăra lui Delarey nici un medic, li-e teamă că generalul Methuen va muri în urma ranelor sale.

„Cartea de aur“

Acest titlu l-a dat confratele T. V. Păcățianu culegerii sale de acte privitoare la istoria neamului românesc, acte din care a scos deja volumul I.

Un volum de 790 pagini! Asta nu e glumă, dar poate e singura scădere nu a — autorului însuși, ci a publicului. Cine să citească un volum așa de mare? Și mai ales cine să dea 10 coroane pentru o carte românească?

De altminteri opera colegului nostru nici nu este destinată celor care prețuiesc cartea cel mult ca p'un tovarăș de tafas: să citească numai când n'au ceva mai plăcut de făcut, ci e pentru cei ce vor să cunoască trecutul vieții românești, ca astfel să-și poată da bine seama de prezent și, prin urmare, să se știe inarma pentru luptele viitoare.

Cartea n'ar trebui să lipsească deci din casa nici unui cărturar român, ci după cum pe vremuri în casele mai bune găseai psaltirea, așa „Cartea de aur“ ar trebui să ocupe loc de onoare în biblioteca fiecărui român. Să-și o procure indeosebi cei cari nu se înlesnesc a-și face bibliotecă mai mare. Mai ales pentru aceștia ea va fi un tezaur, căci vor găsi într'însa tot ce se referă la viața românească în cești din urmă 200 ani.

Materialul acesta vast confratele Păcățianu l-a împărțit în trei capitole, ș'anume: I. *Inainte de redeșteptare* (incepând cu biserica română sub calvinii), II. *Anii redeșteptării* (1848—1849) și III. *Sub absolutism* (1850—1850).

Tot ce a putut găsi tipărit și este în legătură cu viața românească grea din acest interval, autorul a strins în „Cartea de aur“. Nu are pretenția de a da ceea ce se zice o istorie documentată, povestiri sgriginite pe acte inedite, dar cu bună credință poate zice că mult a cercetat și tot ce a găsit folositor, ne lăfășează cu amănunțitate. Și acesta a fost meșteșugul: să știe alege, să știe cernea sămânța de pleavă, să ne dea ceea ce ne lămurește mintea și ne încălzește inima.

Unde povestește dănsul — tot pe baza unor documente ori publicațiuni ce a citit de pe acele vremuri — este d'asemeri scurt și cuprinzător. Nu se pierde în vorbărie, ci înșiră fapte. Unde judecă, e drept și întotdeauna se pune pe punctul de vedere curat național, păstrând măsură și cumpeneală chiar unde face tabloul suferințelor amare și a prigonirilor nedrepte ce am îndurat.

Il felicităm din inima pentru înțelepciunea și munca oboșitoare ce a depus într-o îmbogățire literatură noastră cu o carte atât de prețioasă.

Despre *tipar* earăși numai cu laudă putem vorbi. E curat, ingrigit, hârtia bună și trainică.

Acum e vorba numai ca *Românii să cumpere „Cartea de aur“!*

Făcând aceasta, nu vor onora numai munca unui conștiințios scriitor, dar mai presus de toate se vor onora pe sine și vor încuraja pe toți aceia cari pentru îmbogățirea literaturii române ar pute să muncească spornic și cu folos.

Să vedem cât mai iute al *II lea* volum, care va trata despre cele petrecute în anii 1860—1863.

„Cartea de aur“, închinată de altfel „celor vii și celor morți menționați într'însa“ se găsește de vânzare la autor, în Sibiu.

Casinele, bibliotecile, parochiile mai bogate și toate școlile trebuie în primul loc să-și procure această carte. Asociațiunea și secțiile ei indeosebi ar trebui să lucreze pentru răspândirea unei asemenea folositoare opere, pe care *tipărindu-o*, autorul desigur a riscat. E o datorie națională să ajutăm asemenea străduințe.

Ienăchiță Văcărescu.

Veacul al XVIII, deși e un veac de suferințe pentru poporul românesc din principate — și unde nu era oare tot așa pentru Români pe acea vreme? — deși e un veac de copleșire și exploatare fanariotă pe toate terenele, deși nu prezintă încă o înjghebare de forțe naționale pregătitoare a renașterii, deși nu cuprinde în întinderea sa seculară nici o școală nouă, cum va fi la începutul veacului XIX cea întemeiată de *George Lazar*, totuși răsar în întunecimea duratei lui lumină, figuri luminoase, — cum este alui *Ienăchiță Văcărescu*.

Viaștar dintr'o familie boerească a cărei origine se perde în ceața timpului descălecătoare, sau mai bine zis a întemeierii principatului Munteniei, *Ienăchiță Văcărescu*, înalt slujbas în țeara sa, pe vremea domniei fanariote, om învățat și mult prețuit de *Voevodă* ce s'au perindat la scaunul domniei, a fost trimis și în misiune diplomatică la Viena, la liberalul și popularul împărat *Iosif II*; — dar pelângă toate distincțiile, onorurile și slujbele mari și pelângă toată mărirea ce-i dau obârșia sa, înaltele funcțiuni și însărcinări pe care a avut să le

Sau a simțit ce puternic curent poetic e în legenda populară și a repetat după dînsa, fără să producă un efect discordat, durerile paserei singuratică, „amărutei turturele“.

Schintea poetică era în el, dar i-ar fi trebuit a altă viață, o altă cultură, un alt mediu, pentru ca ce să se fi fixat sus, în foc vecinic.

Patriotul *Ienăchiță Văcărescu*, trăi în acel mediu al copleșirii românismului, al domniei streine în Muntenia, ni se învederează ca și figură măreață, strălucită, din „testamentul“ său:

*Urmașilor mei Văcărești
Las vouă moștenire
Creșterea limbii românești
Ș'a patriei cinstire.*

Atâta înălțime de patriotism, atât pâlpit sentimental, în inima marelui boer pentru neamul său de robi, clăcași, — mare ni-l fac pe *Ienăchiță Văcărescu*, luminat ni-l redau și cu un dulce gând ne leagă de amintirea lui, cu inima de svăcnirile inimei lui românești, cuprinse în patru versuri, ne înlănțuște.

Și dacă cineva poate fi înșirat între poeți pentru o singură poezie, — ca d. es. *Andrei Mureșanu*, pentru „Deștepta-te Române!“ — cu drept

îndeplinească, el nu numai că nu s'a îndepărtat cu inima și cu sufletul de poporul său român nenorocit și asuprit, ci mai mult, inima lui cu inima „robului“ a bătut, cu aceea a simțit, „Lasământul“ lui, pentru a poporului românesc înălțare este cuvânt.

Inimă gingasă, simțire caldă de iubirea de patrie, suflet ales, pricepător al unei vieți sufletești înălțate, *Ienăchiță Văcărescu* ne apare în cadre aureolate de un puternic sentiment național românesc, în mijlocul unei societăți grecisate și adăpate ia cultura și literatura grecească.

Omul politic, omul însemnat al zilei a dispărut astăzi: dar a rămas poetul patriot *Ienăchiță Văcărescu*.

„Ceeace e mai de laudă pentru el — zice savantul profesor universitar d-l *N. Iorga* — este că ideile delicate au trecut uneori prin mintea sa și el a avut meșteșugul de a le reda într'o formă delicată, fără a vesteji petalele florii sau a rupe aripele fluturelui. Așa în floarea „ca o lumină“, pe care nu se îndură ca s'o lase nici pentru alții, nici s'o rupă pentru sine:

*S'o tîiu, se strică,
S'o las 'mi-e frică,
Că vine altul
Ș'i mi-o ridică.*

cuvânt i se cuvine această cinstire și lui *Ienăchiță Văcărescu*, din veacul XVIII, pentru — testamentul său:

„Creșterea limbii românești“ și „a patriei cinstire“ — frumoasă moștenire, din vremurile de stricăciune în cari a trăit *Ienăchiță Văcărescu*, bogăție a dat în chivernisirea neamului românesc, și astăzi poetului patriot din prisos i s'a ridicat în grădina Ateului Român din București un bronz — din inițiativa marelui român de pie memorie *V. A. Urechia* — pentru a ține viu cu ochii noștri și a vii torimiei cultivarea moșteniei din bătrâni:

*Creșterea limbii românești
Ș'a patriei cinstire.*

Secula.

D'ale învățătorilor.

Dacă am urmărit publicistica regulată, apoi știm cumcă în timpurile din urmă, în continu era vorba de îmbunătățirea sorții învățătorilor; și această așa: ca modestul salar de 300 fl să-l capete învățătorul regulat, căci din cauza primirii neregulate a salariului, numai bieții învățători știu cât au de suferit și cari suferințe cred că la mulți sunt nedescriptibile.

Bărbați competenți, au adus într'o vreme bucurie nespūsă, asupra dascălilor lor prin intervenirea în afacerea salarisării respective: plățirea regulată a salariilor învățătoarești, dar fără succes, căci suntem acolo unde am fost și în trecut.

Azi și cei mai de rînd slujitori își primesc plata regulată, — în vreme ce noi învățătorii suntem dați tot înapoi, rămîind a te căciuli cassarului dela care atârna, ca cei mai mulți învățători, să aibă ori nu: — ce să mănânce și cu ce să se îmbrace!?

Dar oare până când? Nu ar fi timpul, ca și noi să simțim odată ușurare?

Nu sunt purtat de interesul meu, când scriu aceste, deoarece ce eu îmi primesc plata regulată apoi care mai are ceva adunat, o duce cum o mai duce, dar ce fac aceia cari sunt avisați exclusiv numai la salar?

— Plăți-vor toate îndoiti! Căci-lise-vor, la toată lumea, cari căciuliri le compromise poziția până chiar și caracterul ce trebuie să-l dovedească un model, un învățător.

Și apoi când ști, că nu sunt destule necăsurile și greutățile, ce le întâmpină întru împlinirea chemării — și mai ai necăsură și pentru-ca să-ți primești salariul ce-ți compete, — te vezi chiar desperat!

Plătim fel de fel de slujbași și fel de fel de aruncuri și dări, ba chiar multe de acelea, cari au de scop numai îmbuibarea domnilor, ear noi cei cu o mîslune atât de grea, să ne îndestulim numai cu ordinațiuni, regulamente și porunci chiar și dela aceia cari deși pot, nu fac măcar atâta: ca să ne primim salariul regulat.

Dacă ceri singur ajutor, dela cei cu puterea executivă, la încasarea salariului, apoi e și mai rău: te-ai stricat și cu poporul și cu slujbașii, căci acestea, vezi Doamne, cum să te ajute, că nu e lege nici durere, măcar că legea ca atare îi deobligă, a da mîna de ajutor la încasarea cultului.

Dacă e vorba, ca să punem pond pe cultură — lăsînd la o parte orice parțialitate — apoi nu e așa că în primul rînd, s'ar cere încasarea salariilor învățătoarești de către notari și numai după aceia celelalte dări.

Ar imputa poate cineva, că prin aceasta am fi deobligați față de aceștia cu căciuliri!

— Nu! De fel nu! Salarul învățătoarește, să se încaseze, cum am zis, mai întîiu, — dacă cei dela putere pretind că ne iubesc că caută înflorirea culturii și nu alte-cele...

— Astfel salariul încasat să se depună la organele bisericesti, de unde apoi învățătorul își va ridica plata sa regulată, împărțindu-și a-le sale, astfel încât, nu va duce lipsă și neajunsuri. Să presupunem că și cassarii încasează salariul regulat unde comuna e în stare mai bună, — dar în câte locuri nu s'au văzut și cassarii de aceia cari manipulează, speculează cu banii comunei, ear pe învățător îl poartă dela Ana la Caiafa; căci dacă va și fi destituit din postul de casar, nu prea mult îi pasă; ear în locul aceluia vine ales altul, care earăși așa va face.

Sunt casarii culturali — onoare excepțiunilor — cari caută că de câte-ori trage învățătorul salar să întindă la „aldămașuri“, ear dacă acestuia nu-i va plăcea, ori n'ar voi să dea „aldămașuri“, să vezi cum țî-l întoarce: că nu a încasat, că n'are bani etc.

Un rău destul de mare, se vede și de acolo, că în alte comune, urmînd cassarii culturali acuș unul acuș altul, diferite datorii și taxe nu le-au plătit ca d. e. la fondul regnicolar, ear

mări, afirmă că zăpada cade din belșug timp de 28 de zile din 30. Dacă socotim că evaporarea nu se face, că în regiunile polare nu se cunosc nici ploii nici rouă, trebuie să ne întrebăm ce se face cu această mare cantitate de zăpadă, care cade de mil de ani, timp de 340 de zile pe an.

Ce se face? ea se îngâmbește în straturile enorme, și apăsarea straturilor de asupra pe cele de deșupt face ca acestea să se transforme în gheață.

E deci bine stabilit că masa înghețată de la polul sudic, deja destul de însemnată, crește repede la volum și greutate. Și să notăm în trecere că, după Leon Lewis, această constatare explică înfașurarea generală a globului nostru.

Cititorii noștri vor fi observați fără îndoială că continentele sunt mai întinse în partea de miază-noapte a globului decât în partea de miază zi. Cea d'întăiu cuprinde cea mai mare parte din lume veche și spațiile întinse ale Americii-de-Nord. În cea de o doua nu găsim decât piciorul Americii-de-Sud, Africa-australa, Australia și insulele Oceaniei, înconjurate sau înecate în oceane fără sfârșit.

Această împărțire aproape regulată a pământurilor și a mărilor pe hartă își găsește explicațiune în teoria lui Lewis. Timp de două-zeci și cinci de mil de ani, gigantul ghețar de la polul sudic a tras spre sine apele de la miazănoapte, unde au ieșit noi pământuri la iveală, pe când continentele regiunilor australe se afundaseră rind pe rind sub valuri, și numai virfurile lor au rămas la suprafață, sub formă de insule și arhipelaguri.

Drumul pe care-l vor urma fărâmițele muntelui de gheață, și prin urma potopului acesta, se cunoaște după curenții din fundul Oceanului. Valul distrugător, pornind prin marea de Waddell, între pământul Brahan și al lui Enderby, va fi înainta de-alungul coaselor Braziliei și va trece ecuatorul, pentru a apuca drumul spre coastele Africii, pe care o va atinge în apropiere insulelor Capului Verde. Apoi va înconjura țărmul de Nord-Vest al Africii și va naviga prin canalul la Manche pentru a se duce să se izbească de pământurile de la Nord.

Engliza, Olanda, Danemarca, Finlanda partea de miază-zi a Suediei și nord-vestul Rusiei vor fi pustiite de acest potop de gheață, care va nimici toată viața organică în aceste regiuni. Franța va scăpa deocamdată de această nimicire.

Dar după cum am spus, în curând își vor lua drumul înapoi, și atunci Ungaria, Polonia, România Germania și parte din

peninsula Balcani a vor fi acoperite pretutindena de apă. Devastarea se va porni apoi asupra celor l'alte țări din apus care au scăpat de întâiu potop, și monumentele cele mai splendide vor dispărea sub nimicitoarea putere a apelor. Măndrul turn de 300 de metri se va prăbuși ca un castel făcut din cărți de joc. Ghețarii enormi se vor legăna pe local pe unde înainte a stat Parisul, mândra capitală a lumii...

Peirea noastră e hotărâtă din momentul când ghețurile de la polul sudic vor începe a se desface.

Această zi fatală va veni negreșit.

Nimeni nu poate să știe când va avea loc acest eveniment; dar, zice Hewis, e așa de sigur că se va întâmpla într'un viitor apropiat, după cum de două ori două fac patru...

Dela sate.

Corul vocal al economilor gr.-or. din Semic mai mult de un deceniu este instruit și condus de bravul econom Teodor Suciu care din îndemnul său propriu a cercetat mai toate reuniunile de cântări până și din celea mai depărtate ținuturi, prin ce și-a câștigat o experiență, încât este în stare a pune pe note ori-ce compoziție, ba și în arangierea pieselor teatrale este isteț. În intervalul de când conduce densusul corul în tot anul a dat câte unul s'au două concerte împreunate cu câte o piesă teatrală, așa că din tineretul din Semic a făcut cântăreți, declamatori diletanți, cari azi pășesc pe bină fără frică, fără sfială, ca și cum ar fi la coarnele piugului.

Nici anul acesta nu s'a lăsat condus de lene T. Suciu, ci pe spesele sale proprii a procurat dela cei mai renumiți compozitori atât cântări cât și piese teatrale din care și-a ales după plăcere celea mai acomodate, și în seriile de iarnă și-a preparat corul, ear la 17 Febr. (2 Martie) a dat concert împreunat cu teatru după programa următoare:

1. „Motto“, quartet executat de corul vocal.
2. „Serenadă“, de Vidu.
3. „Sub patrafr“, de G. Coșbuc decl. de Ioan Ivan.
4. „Sârboica“, de Vidu exec. de cor. voc.
5. „Tărguirea țeranului“ de G. Țiuțariu decl. de T. Hornoiu.
6. „Murșiu, Murșiu“ arangiată de I. Popoviciu executată de corul vocal.

săi, unul de-a drapta și altul de-a stânga, au legat apoi unul de altul frânele a tustrei caii, și-a poruncit cavalerilor să-l conducă de-a dreptul spre locul unde era Prințul Negru. După el a curs ca grindina oastea Boemilor; orbul rege, nevăzând nimic, dus numai de calul său, a intrat între rândurile Englezilor, unde a fost ucis numai decât, pentru-că nici frâu nu avea în mână, nici putere destulă să se ție în șea, nici ochi să vadă sulita, ca să se apere de ea.

Englezii l'au cunoscut că e regele, după penele albe de struț ce le avea pe coif, și după frumoasa lui sabie pe care erau scrise numai două vorbe: „eu servec“. Prin aceste vorbe, intelectul și bunul rege, voia să fie făcut atent mereu, că el e numai un servitor al țării și neamului său, un om care a făcut jurământ să servească Domnului celui mai mare decât regii, și să ajute pe cei apăsați și nefericiți.

Prințul Negru, întru amintirea acelei zile, și-a însușit și penele coifului și sabia și deviza scrisă pe sabie. Și de atunci până astăzi prințul de Wales — fiul regelui domnitor al Angliei și moștenitor al tronului, — poartă acele pene pe coif, ale orbului rege, ear deviza casei sale este: „Eu servec“.

Istoria laudă cu mari vorbe curajul și energia regelui Ion I al Boemiei, îl laudă blândețea și înțelepciunea și i plăge moartea cea așa de jalnică, mai ales că ea n'a folosit nici țării sale, nici Franciei.

G. Coșbuc.

7. „Mama Angelușa“, man. de V. Alexandri pred. de I. Istiu.

9. „Nu desperați“, de Vidu exc. de cor. vocal.

II.
„Ce face dracu“ comedie într'un act de Th. D. Speranță.

Sala bisericească destul de spațioasă era îndesată de popor, care a fost încântat de succesul concertanților lor. — Cu deosebire mentă laudă tinerul Ioan Istiu care cu un deosebit succes a predat, monologul „Mama Angelușa“ — ear la piesa teatrală, toți și-au predat rolurile atât de bine încât publicii a rămas încântat de succesul lor.

Cu regret trebuie să amintesc că dintre inteligența străină — deși este un număr însemnat, și a fost invitată — nu a luat parte decât familia neg. Spitzer și oficiantul poștal Martinsky, ceilalți nu au aflat de vrednic a cerceta un concert românesc, pentru-că ei deși se pretind mai învățați, mai cuții, mai preferii de soarte totuși nu-l în stare a influența un cor, nici a reprezenta o serată musicală — vocală — literară, astfel nu de motivul, că nu ar putea prinde ceva din concertele noastre ci din invidie că ei sunt îndărătul nostru, nu părăsesc asocierile române.

Fie-le de bine“.

Venitul a fost 150 cor.

Laudă și onoare se cuvine d'șoarei Livia Ganea, care nu a cruțat osteneala pentru buna reușită a concertului, și care prin prezența ei, și a oaspeților ei, a ridicat mult vaza concertului.

Ioan Verigian,
econom.

Declarațiune.

Subscrisul prin aceasta declar, cumcă conform hotărârii comitetului parohial din ședința lor dela 2 Februarie 1902, — am primit pentru fiica mea Ferezia premiul de căsătorie de 40 cor. zic: patru-zeci de coroane de la Mult Onoratul domn Constantin Rosa, preot gr.-or. român; — pentru-ce rog pe bunul Dumnezeu, ca din mila sa cerească să-i răsplătească domnului donator însuși și înmuit.

Leuceștii, la 24 Februarie v. 1902,

Dimătrie Mălea,
măiestru, în Leuceștii.

Banii sau plătit în fața noastră ca însărcinați comitetului parohial:

Ștefan Crăciunescu. Ioan Sirbu.

PARTEA ECONOMICĂ.

LEGUMERITUL.

— Disertație populară —

De
George Mălean, învățător.
(Urmare.)

Căci doar moșii noștri pentru că n'au avut mașini de îmblățit, de săpat, de sămănat, au murit de foame?

Și pentru-că n'au avut trifoiu, lucernă, napi de nutreți ș. a. ei nu au ținut vite?

Ce-ți va cânta asemenea om, când îi vei spune cum se poată lua de pe unul și același loc două roade pe an?

Și durere, sunt mulți între oamenii noștri cari vorbesc asemenea, când vrei să le arăți calea ce ar trebui să o urmăm și noi, ca să nu fim de ritul altora una, și alta ca să nu ne păgubim noi înșine.

A sosit ora destepțării noastre din amorțeala și orbecăirea ce ne-a fost cuprins în lucrarea și purtarea preste tot a economiei noastre.

Se uităm deci trecut il întunecos și să pășim în viitorul luminos ce ne stă înainte și ne deschide brațele să ne primească și fericească.

Crezând iubiiții mei că m'ați înțeleș și fie-cărui i-a intra la inimă vorbele mele, dați-mi voie ca cu

aceasta ocazie să vă vorbesc mai amănunțit, baremi despre una din lucrările economice și anume voesc a vă împărtași de astă-dată cunoștințele de lipsă la prășirea legumilor trebuincioase hranei noastre zilnice.

Par'că ved că unii dintre D-voastră își zic! „dar o să ne pricopsim, că lipsă avem noi de așa învățături, căci cine nu știe să-și pună o ceapă, un morcov, un pătrunjel ș. a.“

Nu vă amăgiți dragii mei!

Aduceți-vă aminte și credeți-mi că lucrul ce-l țin de mai ușor de făcut și își închipuești că of!... ce ne însemnat e, — acela de cele mai multe ori e cel mai greu în adevăr și când sa te apuci de el rămâi înlemnit, că nu-ți merge precum gândeai.

În aite ramuri ale economiei ici colea au început și oamenii noștri cătu-și decât a mai schimba și a face ca alții ce au părăsit răul mod de lucrare al moșilor noștri — dar legumieritul cu toate că e foarte folositor oamenilor, cu toate că lipsa lui o simțam toți, zi de zi, el încă e aproape cu totul desprețuit.

Pentru aceia țin de bine a vă împărtași cu aceasta ocaziune, cunoștințele de lipsă, spre a putea îmbrățișa mai cu căldura și acest ram economic folositor. O fac aceasta cu atât mai vârtos că nebagarea lui în seamă aduce poporului nostru o pagubă neșpus de mare... Și ca să credeți că adevărul vorbesc, fie-mi îngăduit a vă face numai o mică socoteală.

Sa luăm de pildă o comună de 200 familii, fie-care familie are lipsă la an cel puțin de 10 cunuti (funii) de ceapă à 12—15 cr. la un loc 1 fl. 10—1 fl. 50 cr. Ceea-ce pentru întreaga comună s'ar veni 300 fl.!

Și totuși încă și azi oamenii noștri nu-și prășesc măcar pentru trebuința lor legumile de lipsă, ne cum să mai și vinză tragând astfel un venit frumos.

Vedeți și numai pentru ceapă câți bani, dau oamenii noștri, dar apoi socotind încă cât mai dăm pentru celelalte legumi ridichi, sămânță de morcovi, pătrunjel, sălata, răsad de varză și altele!

Vă mai e mirare, auzind că sunt oameni cari trăiesc numai din prășirea de legumi, și încă traiesc baereste?

Nu e semn de nepricepere, că cu toate că vedem cu ochii paguba ce avem din pricina necultivării legumilor, stăm încă tot nepăsători?

(Va urma.)

Din public.

Cu ocaziunea aranjării petrecerii din 2 Martie st. n. a. c. din Soboșin, în favoarea înființării bibliotecii parohiale au binevoit a suprasolvi armătorii p. st. domai:

Ilustr. sa domnul Dr. Alexandru Moșior, Birchis 10 cor.; Ilustr. sa domnul conte Hunyady Károly, Soboșin 20 cor.; Bernath Roth, com., Soboșin, 3 cor.; N. Cosma, comere., Căpruția 1 cor.; Seidner Miklós, Soboșin 3 cor.; Seidner Marton, Soboșin 2 cor.; Teofil Valean, preot gr.-cat., Gulița 1 cor.; Victoria Lesnican, Hunyad Dobra 2 cor.; Procopiu Givulescu, preot, Curtici 4 cor.; Panteleimon Teodorovici, inv. emer. 2 cor.; Alexandru Țeran, com., Totvărădia 1 cor.; Ștefan Budai, vice not și matr. civil, Căprioara 1 cor.

Venitul întreg a fost de 139 cor., din care subtrăgându-se spesele de 96 cor. 26 fl., rămâne un venit curat de 42 cor. și 74 fleri, care se va folosi spre scopul arătat.

Primească deci și pe această cale maritimă suprasolviri profunda mea mulțumită și recunoștință.

Soboșin, la 4 Martie 1902.

Ioșif Ognean,
paroh.

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Tribuna Poporului“ următoarele opuri:

Din „Biblioteca noastră“

se află următoarele numere:

Nr. 3-4	Versuri și proză, de G. Coșbuc	—56
5	Fabule alese, de Gr. M. Alexandrescu	—28
7	Intocmai, comedie franceză într'un act, de Zotti Hodoș	—28
8-9	„Istoria Țiganilor“, de Octav E. Lecca	—56
10	„Convorbiri pedagogice“ de E. Hodoș	—28
11-12	„Căntece bănețene“, de E. Hodoș	—56
13	„Căntece cătănești“, de E. Hodoș	—28
18-22	Zotti Hodoș, „Poftă bună!“ Carte de bucate. Partea I.	1.40
32-33	Zotti Hodoș, „Poftă bună!“ Carte de bucate. Partea II.	—56
14	„Copiii de găsit“, snoave, legende, de G. Crăciunescu	—28
15-17	„Nimiri de localități“ cum mai multe ilustrațiuni, de Iosif Bălan	—84

Alte scrieri diverse.

„Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a a școlilor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobată de Ven. Consistor, ilustrată cu cărți geografice	—70
„Lupta pentru drept“, de Dr. Rudolf Ihering, traducere de T. V. Păcățeanu	2.—
„Judecătorii cu jurați“, de Teodor V. Păcățeanu	—80
„Libertatea“, de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu	2.—
„Principiile politicii“, după Dr. T. de Holtendorff, de T. V. Păcățeanu	4.—
„Caractere morale“, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov	2.50
„Războiul pentru neasternare“, de G. Coșbuc	1.—
„Povestea unei coroane de oțel“, de George Coșbuc	1.—
„Vieritul“, de Petru Vancu	1.—
„Teoria Dramel“, de Dr. Iosif Blaga	3.60
„Juvenilia“, de Sextil Pușcariu	1.60
„Pribeag“, de Ioan Iosif Scoopul	1.50
Instrucțiuni populare despre „atorințele și Drepturile purtătorului de dare“, edate de Wilhelm Niemandz	1.20
„Ioan Botezătorul“, tragedie în 5 acte și un preluđu, tradusă de Il. Chendi și C. Sandu, după Hermann Sudermann	2.—

Henric Ibsen „Ziua Inveriei“, Epilog dramatic în 3 acte, traducere de Il. Chendi și C. Sandu	1.—
„Zecce ani de mișcare“ literară în Transilvania 1890—1900 de Ilariu Chendi	1.—
„Poesii“, de Maria Cunțan	1.50
„Musa Someșană“, doine și cântece populare de Iuliu Butnariu Sălăuțanu	—30
„Călătoriile în Rusia“ ale preotului bănețean Mihail Popovici, publicate de N. Iorga	—40
„Vatra părăsită“, de Ioan Slavici	1.50
„Istoria literaturii române“ în secolul al VII-lea. Vol. I și II, de N. Iorga	20.—
„Mic Catehism“, de Silvestru M. Andreevici	—30
„Monografia“ comunei bis. gr. ort. rom. a sfinței adorm. din cetatea Brașovului, de Bartolomeu Balulescu	4.—
„Drepturile și datorile învățătorilor (învățătoarelor) români. Pentru învățătorii și învățătoarele române dela școlile populare, elementare, superioare și civile; pentru elevii și elevele dela preparandii și dela cursurile pentru asile de copii; pentru senatele școlare (scaune școlare, eforii) confesionale; pentru preoții, direcțiunile școlare, autoritățile bisericesti, susținătorii de școli; pentru inspectorate confesionale diecesane și pentru artiștii comunale. Pe temeiul legilor, regulamentelor, ordinațiilor, instrucțiilor, hotărârilor și deciziunilor principiare. Scrisă și compusă de Dr. Mihail Szabó, inspector reșec al comitatului Torontal. Tradusă de Eugen Zaslo, profesor	5.20
„Amicul Poporului“, îndreptar în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuiculescu, pretor	1.—
„Clupe de repaus“ de Sorocovă. Un dragălaș volum de schițe și folie	2.—
„Potpourri“. Practica cetinului. — Ortografia noastră. — Despre numeri. — Bufanii și frățuții. — Sărutul. — Chestiuni culturale, de Gheorghe Jianu	1.—
Din „Liturgia bisericii ortodoxe române“ pentru școlile medii și populare	—60

La comanda să se mai adaugă de fiecare op 10 filerți spese postale.

✓ *Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.*

Sanatoriu și institut de cură cu apă rece

— înviițat de Inaltul minister de interne prin ordinațunea Nr. 81.945/1901. —

În toată Ungaria-sudică singurul institut de cură autorizat, care iarna-va să deschis pentru public și primște la cură bolnavi cu locuința în institut și externiști. Bolnavii pot avé la dispoziție sfatul ori-și-cărui medic.

Mijloace de lecuire:

Baie cu lumina electrică: pentru vindecarea reumei, podagrei, îngrășărei, și înveninării prin metali. Aceste băi pot fi folosite și de cei bolnavi de inimă, 15 bilete 15 fl.

Baie de cură cu apa rece: pentru sănătoși întărire, și vindecă boale de intestine (mațe), insomnia, durerile de cap etc. 15 bilete 6 fl. Abonament lunar 10 fl.

Baie de acid-carbon: pentru vindecarea boalei de inimă, boalelor femești și lecuirea slăbirei pricinuită de nervositate. 15 bilete 18 florini.

Baie maure: pentru vindecarea boalelor femești, reumei, nevrolgiei, înțeperea mușchilor etc. 15 bilete 16 fl.

Baie cu apa rece electrică: Vindecă nervositatea, dureri de nervi, slăbire peste tot a sistemului nervos. 15 bilete 15 florini.

Inhalatii: soole sau cu extract de brad. După modelul celor din Reichen-hall și Gleichenberg, — în contra boalelor de plămâni și de gât. 15 bilete 9 fl.

Gimnastica-svedeză: pentru vindecarea strâmbărilor de spinare, înțepierii mușchilor; pentru lecuirea slăbirei la copii anemici. Taxă lunară de la 10 fl. în sus, după gravitatea cazului de boală.

Massage: pentru vindecarea boalelor de nervi, a anemiei, a îngrășării peste măsură și a slăbirei generale. 15 massage 6 fl.

Massage electrice: pentru vindecarea nervosității, a durerilor de nervi și pentru ușurarea mistuirii. 15 bilete 12 fl.

Electrisare galvanică și cu curent faradic: Bolnavii interniști și avé la dispoziție sfatul ori-și-cărui medic. — O odaie (cu încălzit, luminat și serviciu) și proviziunea sau întreținerea: 85 fl. pe lună.

Medicul conducător:

D^r. HECHT,

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de Teatru, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.

541 — 53

Telefon Nr. 10. pentru oraș și comitat.

Cei mai aleși articoli pentru baluri

se găseso în asortiment enorm.

Evantalii transparente

în asortiment uimitor.

Dantele de intrare la bal

se pot deja avé pentru prețul de 3 fl. 95 cr. la

HOFFMANN SÁNDOR

la „Rândunică“ (a „fecskehez“)

în ARAD, edificiul Teatrului.

Cele mai noi stofe perforate

se vënd deja dela 27 cr. în sus.

Admirabile stofe de batist pompadour

în asortiment foarte bogat și

Cele mai frumoase năfrămi și bluse

pentru teatru.

597 — 44

✓ **Servire solidă și promptă.**

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auz ul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagrică, ischias, udulul în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșuirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflițoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimité banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnice, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K colțul str. Kálmán.